

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2016 – 2017

Probă scrisă

Limba și literatura română

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește următorul text:

Dimineața, se prezentă moșu', cu pâine caldă ca o lună plină de vară și cu struguri dulci și strălucitori ca razele soarelui, la împărăție. Când se uită la ele, împăratu' a pus mâna la ochi că nu se putea uita la tavă.

Și-a dat și el seama că băiatu' nu-i un bostan* de-ăla bun pentru porci și pentru vaci și i-a zis:

— Măi moșnege, dacă băiatu' tău este chiar așa de năzdrăvan cum se vede, îi mai dau o poruncă și dac-o face nu mai am ce-i zice și-am să-i dau fata, că atunci știu eu cui o dau. Uite ce să faci: de la noi până la casa ta, băiatul să facă un pod de aur – că fata mea nu merge pe orice cărare cu nunta – și pe margine să crească pomi cu fructele în ei și păsări care să se-ntreacă în cânt la nuntă când s-or-ntâlni alaiurile cu lăutari. Băiatu' așa a făcut. Și la ziuă s-a adunat de o parte alaiu' băiatului și-au pornit cu bostanu-nainte să întâmpine mireasa. Da' mireasa întârzia – c-așa o învățase o babă vrăjitoare până s-a făcut seară. Când a asfințit soarele, a ajuns alaiul împăratului cu mireasa la jumătatea podului. Atunci, bostanul, c-așa fusese vrăjit, se dădu peste cap de trei ori și se făcu un băiat așa de frumos că nu se putea măsura niciun fecior de împărat care venise la nuntă cu el: cu ochii ca noaptea, cu păru' ca focul și cu obraji ca trandafirii, cu umerile ca munții și cu mijlocu' ca stejarul. Și așa de bine îi părea împăratului că nu-și dă fata după-un bostan-bolovan, ci după Tudorel Voinicel. Da' el așa fusese vrăjit de când lumea și pământul și acuma se terminase vraja. Și pe pod s-au unit muzicile, ale noastre, ale țaranilor, cu ale împăratului, și Tudorel a luat-o pe llinca, fata împăratului, și s-au sărutat și-au plecat la cununie în sat și-au trântit o nuntă de-a ținut două săptămâni și două luni și moșu' și baba chiuiau la masă cu împăratu' și împărăteasa și cu nașu' care era împăratu' de la Soare-Răsare, mândru și înțelept ca un naș de la noi din sat,

*iar eu m-am suit pe-o roată
și v-am spus povestea toată.
M-am suit și pe-o farfurie
și v-am spus o bucurie;
și pe-o surcică și v-am spus
o minciunică.*

***, Tudorel-Bostănel, text cules de la Maria Tănase de Gh. C. Mihalcea

*bostan s.m. (reg.) dovleac

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *poruncă, a asfințit.* **4 puncte**
2. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din primul alineat al textului dat. **4 puncte**
3. Transcrie diftongii din cuvintele: *alaiurile, munții.* **4 puncte**
4. Menționează rolul cratimei din următoarea secvență: *c-așa o învățase o babă.* **4 puncte**
5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care mireasa întârzie la nuntă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a basmului popular Tudorel-Bostănel. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale basmului popular;
- să prezinți detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Citește următorul text:

În preajma a trei evenimente importante pentru lumea teatrală internațională – Ziua Internațională a Teatrului pentru Copii și Tineret (20 martie); Ziua Internațională a Marionetei (21 martie); Ziua Mondială a Teatrului (27 martie) – la Iași se pregătește o nouă ediție „Hai la teatru!”. Festivalul organizat de Teatrul pentru Copii și Tineret „Lucefărul” a ajuns la cea de-a X-a ediție.

Tot pentru a celebra aceste sărbători ale teatrului, începând de vineri, 18 martie, la intrarea în Parcul Copou va fi instalată Expoziția de Fotografie „Spectacole în imagini”, o invitație prin intermediul instantaneelor (foto Ozolin Dușa și Bogdan Ștefan Pintilii) la câteva dintre cele mai de succes producții ale trupei. [...]

Cele 70 de trupe selectate în concurs (pe secțiuni: clasele I–IV, V–VIII, IX–XII) vor susține un maraton teatral în română, franceză, germană, spaniolă, engleză. „În cifre, acest maraton înseamnă 2200 de minute de spectacol. Dacă am putea estima timpul acordat pregătirii acestor scenete și l-am adăuga, atunci am avea imaginea exactă a unui efort de echipă, cumulat, constant, pe care îl presupune pregătirea unui spectacol teatral”, punctează Oltița Cîntec, director artistic al Teatrului „Lucefărul”. [...] Toți participanții vor primi cadouri constând în rechizite, jucării, cărți.

Gina Popa, Record de participanți la Festivalul „Hai la teatru!”,
www.ziarulevenimentul.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
  - data la care se sărbătorește Ziua Mondială a Teatrului;
  - numele expoziției de fotografie din Parcul Copou.

4 puncte
- Scrie numele autoarei și titlul articolului din care este extras fragmentul. **4 puncte**
- Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: Toți participanții vor primi cadouri constând în rechizite, jucării, cărți. **4 puncte**
- Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Dacă am putea estima timpul acordat pregătirii acestor scenete și l-am adăuga, atunci am avea imaginea exactă a unui efort de echipă, cumulat, constant, pe care îl presupune pregătirea unui spectacol teatral.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin pronumele relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unui spectacol. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină – 1 p., lizibilitatea – 1 p.).